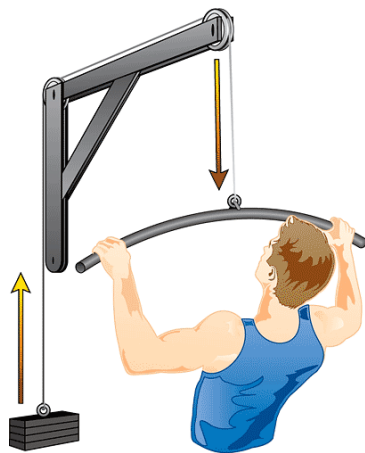

Katrollen

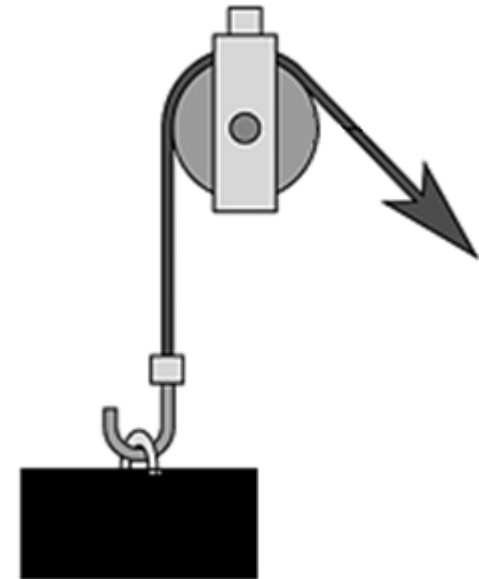
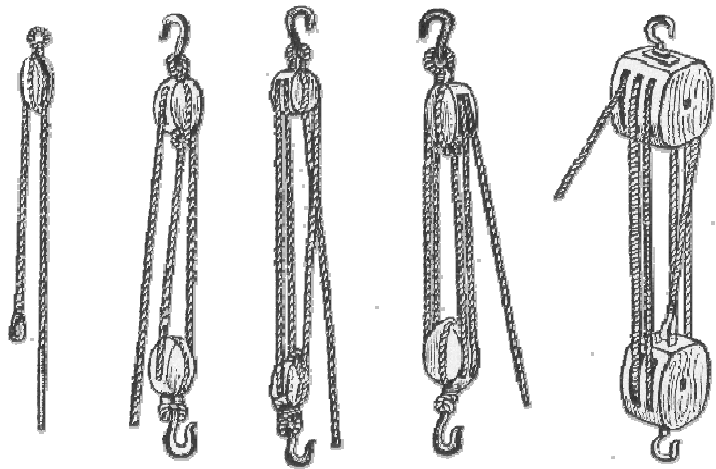
Katrollen

Bij een **takel** worden katrollen gebruikt om de til-/trekkrachten kleiner te maken

een katrol helpt bij het **liften** van voorwerpen.

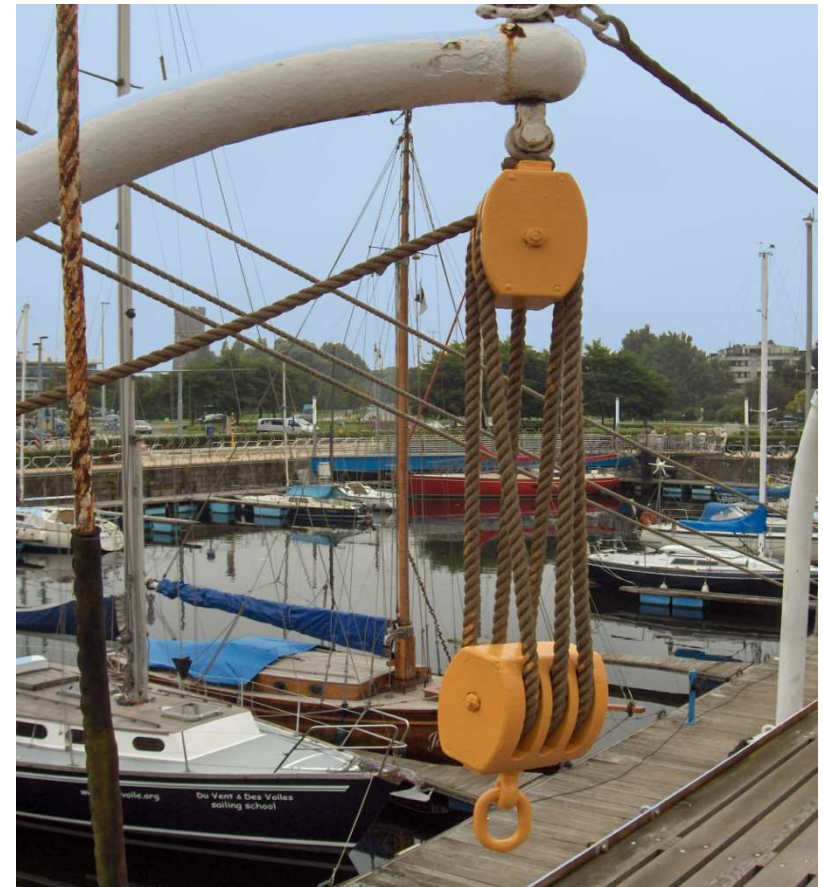
Richting van de kracht

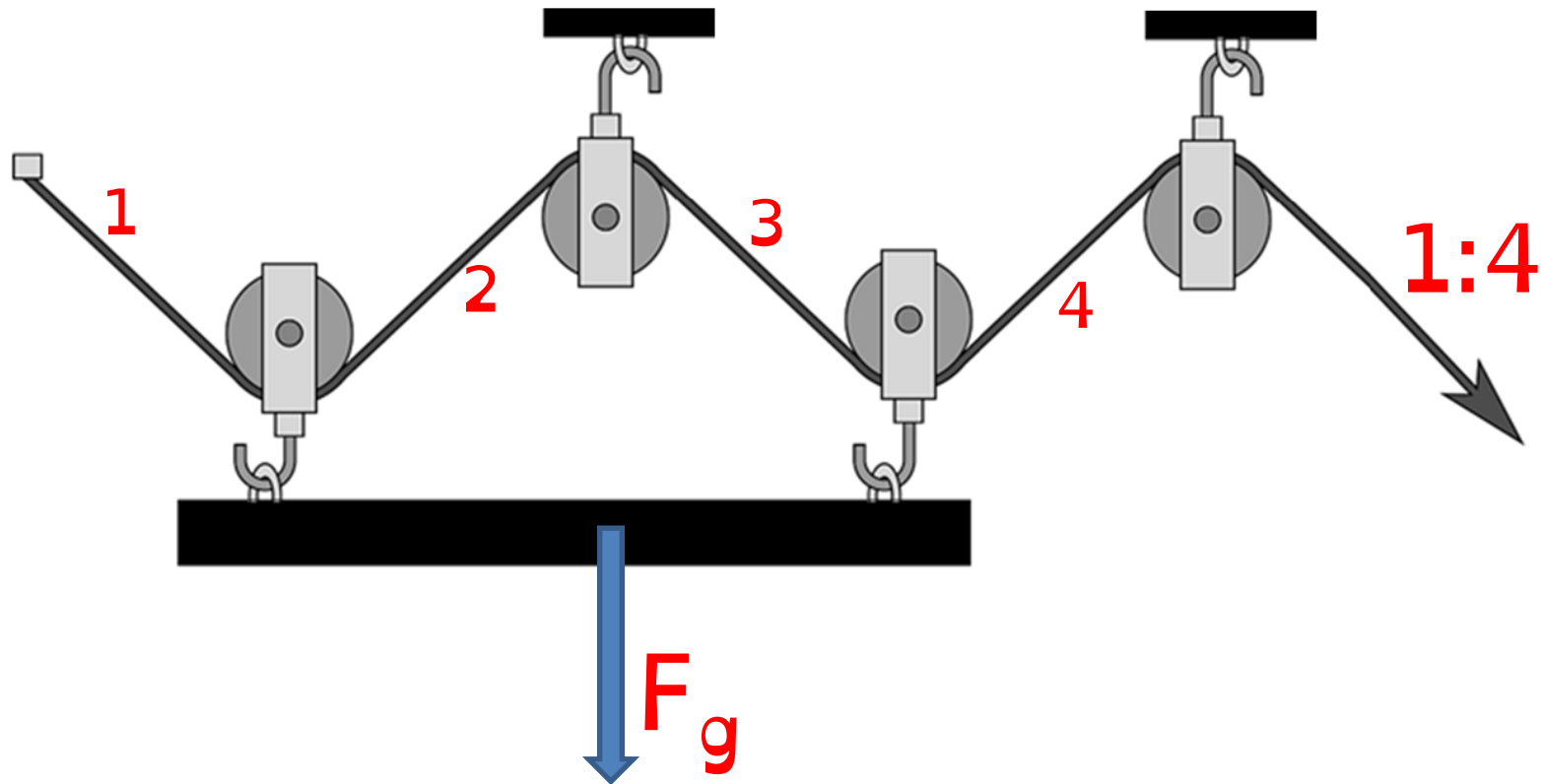
Een katrol **verandert de kracht in tegengestelde richting**: trek naar beneden - last omhoog.

Takel

Een **combinatie** van losse en vaste katrollen.

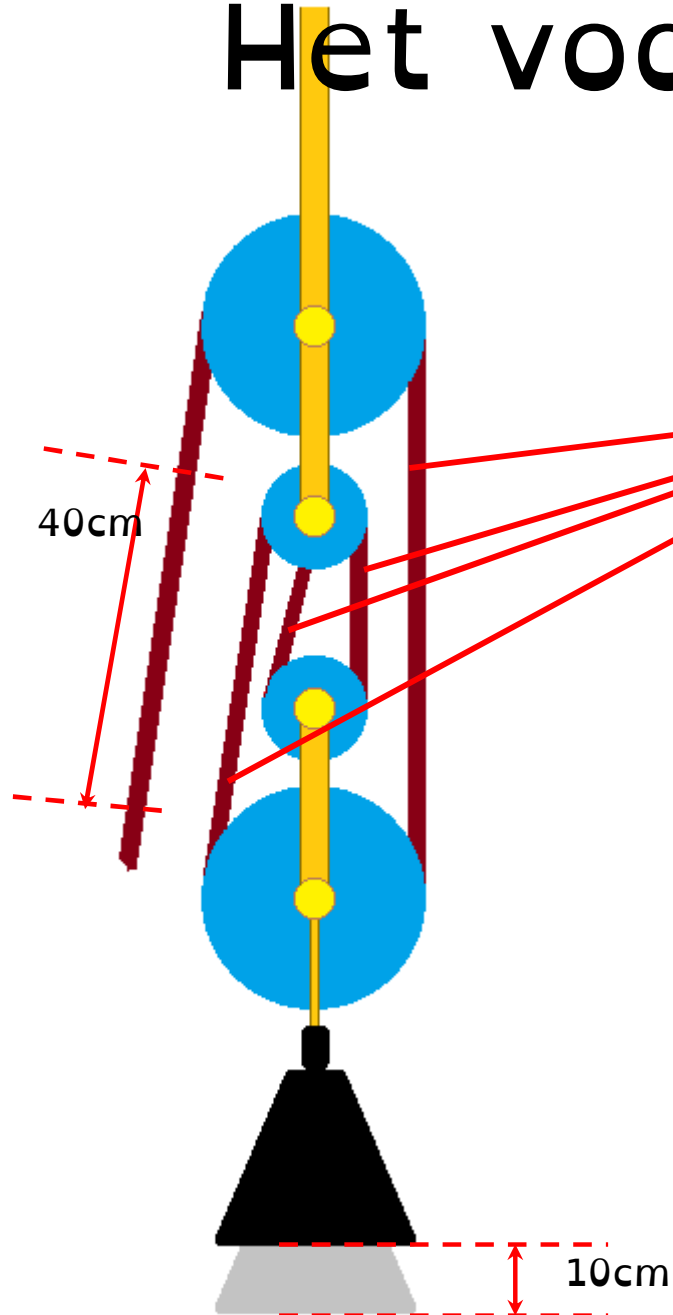
Voorbeeld

voordeel 4 maar.... Ook 4x meer touw:

Last 10 cm omhoog = 'trektouw' 40 cm naar beneden).

Het voordeel van takels

Elk touw trekt $\frac{1}{4}$ van de last

Dit voordeel heet 4

Als de last 10cm omhoog:
elk touw 10cm korter

Totaal 40cm.

Katrollen

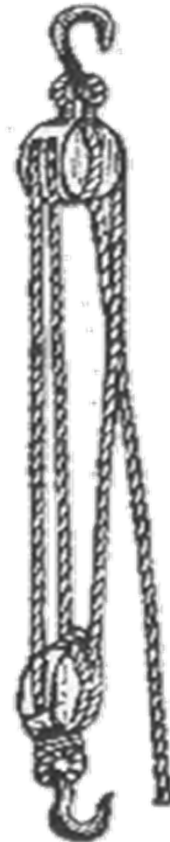
Welke kracht heeft de spier de hand (F_{spier}) vergeleken met de last (F_{Last}) bij de takels:

$$F_{\text{spier}} = 1F_{\text{Last}}$$

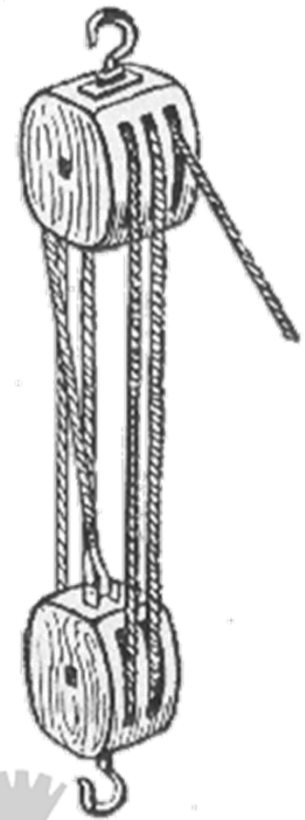
$$\frac{1}{2}F_{\text{Last}}$$

$$\frac{1}{3}F_{\text{Last}}$$

$$\frac{1}{4}F_{\text{Last}}$$

$$\frac{1}{5}F_{\text{Last}}$$

Katrollen voorbeeld

- De piano staat op de vloer
- het gewicht op de vloer is 2000 N (200 kg)
- De krachten die op de piano werken zijn
- De zwaartekracht (F_g) en de normaalkracht (F_n)
  - het gewicht van de piano is een kracht die niet op de piano werkt maar wel op de vloer.

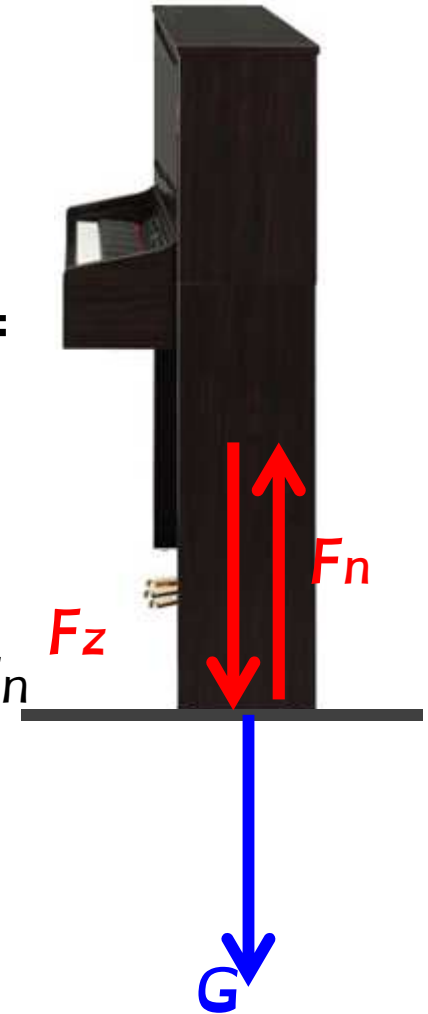

Katrollen

Een piano staat op de vloer:
het gewicht op de vloer is $550 \text{ N} = G$

- De normaal kracht F_n (even groot als G : actie = reactie zegt Newton)
- De zwaartekracht F_z (even groot als F_n want de piano is in rust)

Katrollen (takels)

